

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2980/05
13.04.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Биљане Драгојевић, Власте Јовановић, Јелене Боровац и Браниславе Апостоловић, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене "ББ", ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Окружног суда у Неготину Гж. 550/04 од 29.12.2004. године, у седници одржаној 13.04.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Неготину Гж. 550/04 од 29.12.2004. године и пресуда Општинског суда у Мајданпеку П. 500/2003 од 26.01.2004. године а предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Мајданпеку П.500/2003 од 26.01.2004. године обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати износ од 60.000,00 динара за претрпљени страх, износ од 180.000,00 динара за физичке болове и износ од 300.000,00 динара за душевне болове због умањене животне активности, све са законском затезном каматом почев од 26.01.2004. године па до исплате, као и да му накнади трошкове поступка у износу од 70.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

Пресудом Окружног суда у Неготину Гж. 550/04 од 29.12.2004. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу чл. 386. ЗПП ("Сл.лист СФРЈ" бр.4/77 ... "Сл.лист СРЈ" бр.3/02) који се примењује на основу чл.491. став 4. ЗПП ("Сл.гласник РС" бр.125/04) па је нашао да је ревизија основана.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда тужилац је као административни референт запослен код туженог повређен на раду дана 31.01.2002. године у 10,30 часова приликом пада на мокрим степеницама, када је задобио лаку телесну повреду колена леве ноге и тешку телесну повреду кичме у виду повреде дискуса петог лумбалног и првог сакралног пршљена са компресијом на ишијадични живац са леве стране, без могућности излечења, због чега је трпео физичке болове и страх а као трајна последица дошло је до умањења његове животне активности за 30-40%. Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су досудили тужиоцу правичну новчану накнаду за претрпљене видове нематеријалне штете у износима одређеним у првостепеној пресуди, на основу чл.200. Закона о облигационим односима.

Основано се ревизијом указује да су побијане нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјалног права у погледу основа и обима одговорности тужене за штету проузроковану тужиоцу у вези са истакнутим приговором подељене одговорности. Пре него што се расправе сва питања у вези са основом одговорности за штету и разлозима за њено делимично или потпуно искључење не може се одлучивати ни о висини накнаде штете. У конкретном случају у спроведеном поступку пред првостепеним судом нису расправљена постављена спорна питања узрочности штете и с тим у вези поделе одговорности између тужене као објективно одговорног лица за штету и тужиоца као оштећеног, која су у домену примене материјалног права. Стога ни чињенично стање одлучно за законито пресуђење није правилно и потпуно утврђено, што се основано указује ревизијом тужене.

Одредбом чл.96. Закона о раду ("Сл.гласник РС" бр.70/2001 и 73/2001) важећег у време тужиоцевог повређивања, прописано је да је послодавац дужан да запосленом накнади штету претрпљену на раду или у вези са радом, у складу са законом и општим актом. Штета може настати повредом или болешћу запосленог, али мора настати на раду или у вези са радом. Наведена законска одредба упућује на примену општих правила о одговорности за штету садржаних у одредбама Закона о облигационим односима. Основ одговорности послодавца почива на кривици у смислу чл.154. став 1. овог закона или на објективној одговорности, без обзира на кривицу, у смислу чл.154. став 2. овог закона, која се своди на одговорност за штету од опасне ствари, односно делатности, у смислу чл.173. и 174. истог закона. У сваком случају, основни услови одговорности послодавца су да је штета настала, да је у узрочној вези са радњом или пропустом, односно ризиком ствари или делатности послодавца и да не постоје разлози за делимично или потпуно искључење те одговорности.

делимично или потпуно искључење је одговорности.

Према стању у списима тужилац је повређен на раду при паду на мокрим степеницама управне зграде тужене као послодавца, од које захтева накнаду претрпљене нематеријалне штете. У пријави повреде на раду констатована је само повреда колена леве ноге а као могући узрок пада ранији болови у леђима. Вештачењем специјалисте ортопеда утврђено је да је ова повреда по својој природи лака телесна повреда. Вештачењем специјалисте неуропсихијатра утврђено је да је, независно од повреде колена, као последица пада код тужиоца дошло до повреде дискуса петог лумбалног и првог сакралног пршљена са компресијом ишијадишног живца са леве стране, која се третира као тешка телесна повреда без могућности излечења и код њега изазива бол у лумбалном делу кичме који се шири дуж леве ноге, а довела је до трајног умањења тужичеве животне активности. На основу исказа сведока ВВ, и тужиоца као странке, првостепени суд је утврдио да се у периоду који је претходио повређивању тужилац није лечио од наведених повреда, тј. обољења ноге или кичме. Међутим, из садржине дознака о боловању тужиоца у периоду 05.06.-04.07.2001.године, издатих од лекара Медицинског центра __, и означене шифре болести (М 54.4) произилази да је тужилац боловао од лумбо-ишиалгије, која према међународној класификацији болести представља бол у слабинском делу кичме и седалном живцу. Код оваквог стања доказа у спроведеном поступку било је нужно а није расправљано од каквог је значаја у ланцу узрочности наведено претходно обољење, због којег је тужилац био на боловању пре повређивања, за настанак и развој болести дискус херније као тешког оштећења кичме, утврђене вештачењем неуропсихијатра. Утврђење и оцена наведених околности је било неопходно, будући да основ одговорности тужене за штету може бити само она повреда или оштећење здравља тужиоца који су у узрочно-последичној вези са његовим радом код тужене, тј. радњама или пропустима тужене и њених органа односно ризиком делатности или својствима ствари тужене. Ако је обољење кичме (дискус хернија) које је довело до трајног умањења животне активности тужиоца настало искључиво због тужичевог пада на степеницама управне зграде тужене (иако повреда није одмах констатована) тј. ако је пад био довољан и типичан услов за настанак садашњег тужичевог обољења кичме, онда не би било основа ни за делимично искључење одговорности тужене. Исто би важило и ако раније обољење (лумбо ишиалгија) само по себи није довољно за настанак дискус херније и ако без повреде при паду као додатног услова не би дошло до ове последице.

За правилну оцену истакнутог приговора подељене одговорности тј. постојања разлога за потпуно или делимично искључење одговорности тужене у смислу чл.177. односно чл.192. Закона о облигационим односима, било је потребно поуздано утврдити да ли је у периоду пре повређивања тужилац боловао од лумбо ишиалгије, како то произилази из приложених дознака о боловању, и да ли је и у којој мери (проценту) у односу на пад на степеницама то обољење допринело настанку или развоју његове садашње болести дискус херније.

Како због погрешне примене материјалног права нису правилно и потпуно утврђене одлучне чињенице за оцену основа и обима одговорности тужене, пресуде нижестепених судова су морале бити укинуте. У наставку поступка, првостепени суд ће утврдити чињенице и расправити спорна питања на која је указано овим решењем, па нову одлуку о тужбеном захтеву донети правилном применом материјалног права.

Стога је на основу чл.395. став 2. ЗПП, одлучено као у изреци решења.

Председник већа-судија

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг